

Vezéri Portrék

Budapest, 1938,

Biztosítás és Városgazdaság kiadása

Minden jog — ^a
Copyright by Biztosítás és Városgazdaság. Minden
fordítás és utánközlés joga is — fenntartva

Előszó

Portrékat nyújtunk át az olvasónak. Nem vászonra festett, gazdagon színezett kompozíciókat, nem is idealizált szépségű arcképeket, melyek fejlett művészi technikájuk miatt hatnak lenyűgöző erővel. A mi portréink néhány nyomtatott sor csupán, néhány mondat, mikben nem a technika, de a lényeg képezi a fősúlyt. Éppen ezért nem is olvasmányok — legalább is nem a szépirodalom általánosan szétfolyó tárgykörében —, hanem inkább tanulmányok, lehetőleg minden nyelvi és stilisztikai nehézkesség nélkül.

Egy-egy portré néhány éles vonást ad csupán a megmintázott egyéniség szellemének, akaratának és cselekvésének hármasságából. A szereplők az egész magyar élet különböző síkjain találhatók, — sajátos kvalitásaik révén mindenkor vezéri helyen.

Azt hisszük, jellemképeinkben sikerült plasztikussá tenni éppen **ezekét** az egyéni sajátosságokat, s a mű — *mely e kötetben csak kezdet, s rövidesen folytatódni fog* — nem volt hiábavaló.

Budapest, 1938.

BIZTOSÍTÁS ÉS VÁROSGAZDASÁG
szerkesztősége.

A kötet tntalma:

Antal István
Aschner Lipót
BaSabán Imre
bárcziházi Bárczy István
Bud János
Chorin Ferenc
Ernyei Károly
Éber Antal
Fabinyi Tihamér
Fenyő Miksa
Gebhardt Domonkos
Hegedűs Lóránt
Jakab Oszkár
Kresz Károly
Láng József
Liptay Lajos
Móricz István
Rihmer László
Schandl Károly
Reményi-Schneller Lajos
Stein Emil
Szendy Károly
Sztranyavszky Sándor
Vida Jenő
Zsilinszky Gábor

Antal István

A fiatal beérkezettek közé tartozik, mindössze negyvenhárom éves; a háború utáni új Magyarország új építő generációjának militánsa.

A benne szuninyadó képességeket annak idején néhai **Gömbös Gyula** fedezte fel, ő adott számára először érvényesítési lehetőséget, s nyitotta meg karrierjének felfelé ívelő útját.

Ezt az utat **Antal István** szédületes gyorsasággal járta meg, úgyszólván röptében vette be az egymást követő etapokat.

Ma már a köztudatban teljesen otthon érezheti magát, hátamögött közvélemény *van*, — emberek, akik bíznak benne, s akik sokat sejtető ígéretnek tartják.

Rendkívül sokoldalú tehetség, egyesek szerint egyenesen zseni.

S valóban, szinte rejtélyes az a megjelenés, ahogy minden komolyabb politikai megnyilvánulásban megérződik a szelleme, kivetődik az egyénisége, nyomot hagy színes és gazdag fantáziája.

Szín és bőség — két olyan tényező, melyek elsődlegesen jellemzik **Antal István** szellemi futamait. Bármit állít, bármit hirdet, bármit vall, vagy követel, teszi ezt olyan meggyőző erővel, olyan ellenállhatatlan ráhatással, hogy a kételkedés vagy vizsgálódás netán felbukkanó ingerét tökéletesen megmerevíti. Szava nyomán megáll az ellentmondás, lehiggad az ütközni kész indulat, hogy átadja helyét a rajongó hitnek, vagy legalábbis a megértésnek.

Nincs harag körülötte, az ellenfél nem fejlődik ellenséggé, nem robban át tajtékzó indulatba, s ha mégis erre készül: szemben állva vele, akarva-akaratlan enged, vagy lefegyvereződik.

Mert **Antal István** charme-ja ellenállhatatlan, kedélye bárszonyos, taktikája — a jóakarát finom parfümjét leheli.

Következetes, — de elvi álláspontját mindenkor az értelem tiszta szűrőjén finomítja. Az alapvonalon megállva, gondolatkörébe foglalja mindazt, amit a végső cél érdekében utóbb hasznosnak itél.

Hívó, — de ismeri a változás törvényszerűségét. A változás, az átalakulás, **a fejlődés** végtelenségével jegyezte el magát örök hívóként. Ezért úgy tűnik néha, mintha szárnyakat bontva suhanna a felismert igazság elérése után, mert lelki konstrukciója nem ismeri a helyhez kötöttséget.

Hivatásos ügyvéd, — de ügyvédi gyakorlata egy nemesen megfogalmazott világnézet védelmére koncentrálódik.

Remek stílusza, — az igazán nagy írókkal és újságírókkal tartja a szép szavak, a tiszta értelem, a világos gondolkodás rokonságát.

Antal István érvényesült, mert *elhivatott* az érvényesülésre, — és érvényesült volna minden időben, minden korszakban, — és érvényesülne ismét, ha újra kellene kezdenie.

Mert Antal István hézagot tölt be a magyar történelem folyamatában, időszerű jelenség egy építendő új korszak első kövei között, akinek timbre-je érzékelhetően rajtmarad a fővendő alkotások sorozatán.

Aschner Lipót

Az utas elindul a Nyugati pályaudvartól, végtelennek tűnő hosszú utat tesz meg és végül megérkezik..., megérkezik a *fény* birodalmába: a »Tunggram« telepére.

És itt azon kapja magát a gyanútlan utas, hogy egy egészen különleges igézet fogja meg, egy egészen különleges bölcsület rabjává lesz, valami ismeretlen fluidum öleli körül, amiből — ha egyszer belekerült — kibontódni hónapokig nem tud, mert árnyékként követi, állandóan vele van, megüli az agyát és a jóleső emlékek rajzását indítja meg benne újra meg újra.

A csodaország, amely ilyen hatást vált ki, *Aschner Lipót* országa s az áradó igézet a *lény urának* teremtő egyéniségét lehelte vissza, vegyi összetételében *tudás, erő, akarat*, szóval: *Aschner Lipót*.

Erős, egészséges szervezetet amputált erőtlenné a trianoni békeparancs, — vérző csonkok, nyitott sebek tátonganak a csonkaország minden szögletén, — és a haldokló lassan-lassan újra életrekap, a véráram futása frissül az erekben. A véres csonkok hegednek, a nyitott sebek összeforrnak, a *világ* megilletődve veszi észre a halottaiból feltámadó diadalmas magyart — *ipari kultúrát*.

A fátylahordozók között ott áll az élvonalban Aschner Lipót, keményen vetve meg lábát azon a terepen, amelyet magának meghódított és biztos kézzel tartva a kormány rudat a gazdasági élet konjunkturális és dekonjunkturái is hullámverésében.

Úgyszólván egyetlen pillantással, egy könnyed mozdulattal irányítja azt az ezerszövésű birodalmat, amely az »Egysült Izzó« fogalmában fejeződik ki a legismertebben. Terjeszti a fényt kunyhótól palotáig, szegénynek és gazdagnak, úrnak és proletárnak egyaránt, — nappallá varázsolva az éjszakái, fényesebbé a nappalt és fényessé téve a csonkahazát — ország-határokon túli népek szemében.

Mert Aschner Lipót azon felül, hogy első tábornoka a magyarországi izzólámpatermelésnek, annak a *nemzetközi konferenciának* is főkarmestere, amely a szélrózsa minden irányából hozza és terjeszti a törekeny, gyöngye villanykörték harmonikus zörejét. Aschner Lipótnál nagyobb tekintélyt sem Európában, és a többi öreg és ifjabb földrészekben nem ismer, de nem is kíván az izzólámpaüzlet és ezzel a ténnyel *Aschner Lipót egyik legérdemesebb diplomatája a magyar külpolitikának*.

Aschner Lipót a maga sajátos egyéniségével gazdag birtokosa a belőle áradó humanizmusnak, a, feléje áramló elismerésnek. Körülötte sokszáz főből álló dolgozó hadseregi, s ő külön-külön mindenkinek igaz atyai barátja, nobilis fölöttese. Csírájában ismeri fel az igazat s karolja fel, hogy érdeme szerint minősüljön: munkatársai legkisebbtől a legnagyobbig sima útját járják a karriernek, mert méltatlan háttérbeszorítástól nincs mit tartaniok.

Becsületérzése határtalan: adott szava százpecsétes szerződésné erősebb kötelék. Ez egyik titka annak az általános és nemzetközi megbecsülésnek, amihez hasonlóval nagyon kevés közismert személyiség rendelkezik.

Kedélye, mint az örökzöld: sohasem hervad, mindig fiatal. Ezért is szereti az ifjúságot és szereti őt *az* ifjúság. — S fiaialo;s *erejű* lelkesége biztos garanciája annak, hogy mindaddig, míg élen áll, nem lankadóan szolgálhatja — **Magyarország gazdasági feltámadását.**

Balabán Imre

»A szükségletek parancsolnak és nem én« — mondta mintegy másfélszáz évvel ezelőtt a franciák világhírű Napóleonja.

S valóban: ő, aki annyiszor Ismerte fel a tényeket és köszönhette ennek győzelmeit, ezúttal is olyan igazságot mondott, amely örök ténye az életnek.

Az élet tényeiből adódó szükségletek parancsa bár ideig-óráig elodázható, botor könnyelműséggel tán támadható, esetleg — mint strucc a veszéllyel szemben — hornokbadugott fejjel vakon megkerülhető, de ereje mégis oly átütő, törvénye annyira megfelebbezhetetlen, hogy minden emberi akadályon keresztül *feltétlenül* érvényesülnie kell.

Plasztikusabban sehol sem jelentkezik e felismerés, mint éppen a mindennapok *gazdasági* vonatkozásában. A *gazdasági vezéri pálcá* — *a dolgok mélyére nézve és az események logikája szerint* — *úgyszólván minden esetben az arra legalkalmasabb kézbe kerül, mert az élet követelményeinek ez a ki nem mondott rendelkezése.*

Ezért vezére ma **Balabán Imre** a legnagyobb súlyú és legszélesebb kiterjedésű, elsörendűen európai jelentőségű magyar biztosítási vállalatnak: az Első Magyar Általános Biztosító Társulatnak.

Balabán már megjelenésében vezéri típus: markáns, duzzadóerejű, határozott és hatásos egyéniség.

Ajkai között az elmaradhatatlan szivarral, figyelmesen tekintő szemével, időnként szinte mozdulatlanságba kövült elmélyedésével, majd a legenyhébb árnyalatokra is reagáló élnékségével a *csalhatatlan* intellektus inkarnációja.

S bár pozíciójában alig korlátozott hatalom ura, milliós tranzjakciók legfelsőbb fóruma, óriási felelősséggel atlaszi vállain: mégis — mint akár a köznap embere — nehézség nélkül megközelíthető, személy és gondolat, egyén és kívánság szennára barrikádmentesen elérhető.

Nagyszerű művész az élet színpadán, — póz és minden festék nélkül.

Tudósa a biztosítás tudományának, ami vérében hozott öröksége, szinte leszármazási pedigréje; az Első Magyar egykori *volt vezérének*: édesatyjának rászármazott szellemi hagyatéka. S a fiú az örökséggel jól gazdálkodik.

S amellet, hogy igazi tudós a legszélesebb nemzetközi keretben, amellet, hogy szerény, mert ösztönösen finom alkatú

lett, hogy lebilincselő modorú, aki más akarva se tudna lenni: még *nagyszívű* is, mint az örök szerelmes, vagy mint a jó gyermek, akinek legfőbb öröme — az *adás*.

Tisztviselői egyszerűen imádják.

Balabán Imre felmérhetetlen nyeresége a biztosítási intézménynek, s működésével a magyar közgazdaságnak oly gazdag értékei, amely nemzetünk gazdaságtörténelmi főkönyvében örök hitelezőként fog szerepelni.

bárcziházi Bárczy István

Magyar köztisztviselő. Rangja szerint miniszterelnökségi államtitkár, m. kir. titkos tanácsos.

Nem pártvezér, aki mögött százezres tömegek sorakoznak fel fegyelmezett egységben.

Nem politikus, aki a fórumon hallatja dübörgő szavát az országvezetéséről.

Nem szónok, aki fanatizál, *mm képviselő*, aki a polgárok szavazatát várja, *nem iparbárá* és *nem pénzügyi hatalmasság*.

bárcziházi Bárczy István nem egy párté és nem egy *intézményé*, *bárcziházi Bárczy István: az egész magyar nemzeté*.

Minden tette egyetemes magyar érdeket szolgál, minden gesztusa egy haladó lépés a nagy magyar célok röögös országútján.

Aki idegen itt volt, magyar határokon belül, s szava visszhangot vet a világpolitikában: másfél évtizede majdnem mind *Bárczy István* emlékével távozott. **S ezért** az emlékért barátja lett egy maroknyi népnek Európa közepén, barátja lett a magyar igazságnak, s hirdetője annak, hogy egy évezredes nemzet áll őrt *m® is a nyugati kultúra végváraként*.

Mert Bárczy István, mint a *vendéglátó* magyar állam delegáltja, tömény parfümjét jelenti annak, ami kultúra, ami civilizáció, ami előkelő és finom. S a külszázgi miniszter, kormányfő vagy uralkodó, aki mellett *Bárczy István* teljesített valaha is szolgálatot a magyar nemzet reprezentánsaként, *belőle* tanulta megismerni a legnemesebb magyar erényeket, a legemberibb magyar jellemvonásokat. Belőle tanulta megismerni, s rajta keresztül szívébe fogadni mindazt, ami *igazán* magyar, ami *reális* tartalommal tölti meg a magyar *lovagiasságot*, a magyar *előkelőséget*, a magyar *finomságot* és a különlegesen hódító magyar *eleganciát* hirdető díszítő jelzőket.

Halk szavával — ha megszólal — *nyomban* élénk érdeklődést vált ki személye iránt, s mondanivalója csak szorosabbra űzi hallgatóival a rokonszenv kötelékeit. Karcsú férfias lénye szinte az örök ifjúságot revelálja, s egészben mint diszkrét fényű sejtelmes csillag hat mindenütt, ahol jelen van.

Túl a ma még csonka ország határain, elismerten tehetséges^ diplomáciai kar szerez barátokat a magyar gondolatnak, szolgálja eredményesen a messzebbre irányuló magyar nemzeti célokat. Elismerten tehetséges külpolitikai kormányzat vezető hullámcsöndes utakon a *független* ország hajóját a nemzetközi

politika gyakran örvényes vizein. S aminek alapját lerakja kint a magyar diplomácia tehetsége, véglegesíti azt idebent az univerzálisan egyik legtehetségesebb, mert *lényéből fakadó természetességgel predesztinált magyar diplomata: Bárczy István*, aki a magyar történelem tíz évszázados törvényszerűségével akkor jelent meg a magyar élet porondján, amikor *elhivatottságára éppen és a legsürgősebben szüksége volt e hazának.*

Érdemei a történelem precíziós mérlegébe tartoznak, — kortársaié csak a hála, a magyar nemzet szívből fakadó, lelkes és igaz hálája.

Bud János

»A *kormányzás az előrelátás tudománya*»: a tudás mérszemenő, tiszta tekintete avatja *Bud Jánost* elsősorban kormányzásképpessé.

A *világos meghatározások embere*: minden salaktól megtisztítva hámozza ki a premisszákból a diadalmas igazságot.

Gazdasági tárcák élén hosszú éveken át kormányzott és *jól* kormányzott. Biztosan járható utakat készített elő és hagyott hátra utódainak.

S ha a *rezsim*, melynek jegyében működött, megteremtette a kül- és belpolitikai konszolidáció előfeltételeit, — *Bud iláinos egyedül* a saját személyében volt győzelmes orvos-professzora a dekonszolidált, lázbeteg gazdasági életnek.

Nagyon nehéz magyar időkben nagyon nehéz magyar problémákat kellett megoldania. És megoldotta azokat azzal a könnyedséggel, azzal a biztonsággal, ami csak az igazi *teremtő erőnek* állhat hatalmában.

Benne újra feltámadt, általa ismét manifesztálódott az a *magyar géniusz*, amely sorsdöntő időkben a magyar életnek ezer év óta örök jelensége.

Akkor, azokban az órákban, amikor gazdasági életünk kritikus idejét élte, s a beteg nemzettest a halálos láz hőfokában forrósodott, — jönnie kellett *valakinek*, aki megállítja az iramló végzetet.

S mint annyiszor a veszély végső fokán, a kilátástalanság másodpercében az évszázadok egymásutánjában, — ezúttal is megjelent *valaki*, hogy mint tűzoszlop vezérelje vissza a nemzetet a tévelygés útjáról.

Ez a *valaki* pedig csak *Bud János* lehetett, *erre a leiadatra az egyedül elhivatott.*

Aki kiszemelte őt: *gról Bethlen István*, a politika nagyszerű *művésze*, örök hátlára kötelezte el maga iránt a magyar népet.

S akit kiválasztott: *Bud Jánost*, a soha el nem múló emlékezés avatja történelmünkben értékálló tényezővé.

Mindegy, hogy mi volt a rangja és címe: kereskedelmi miniszter, pénzügyminiszter vagy »gazdasági csúcsminiszter«, mindez csak jelző a kormányzati matrikulában.

A lényege az *intellektus*, amivel felismert, — az *erő*, amivel alkotott, — a *biztonság*, amivel vezetni tudott.

A lényege az, aminek összefoglalóan *zseni* a neve, ami

a szükség percében utat tör magának, hogy mint üstökös
áraszsa fényét a sötétségben.

S amit *igazán* csak akkor veszünk észre, amikor már
elrohant felettünk, s nyomait hagyta vissza későbbi koroknak.

*Bud János ma személyileg: a közelmúltból visszacsillogó
ígéret haladásunknak tovafutó országútján.*

Chorin Ferenc

A magyar ipari kapitalizmus egyik legkiemelkedőbb vezére — és a magyar munkásjólét problémáinak legbiztosabb kezű megoldója, önmagában zárt egység, befejezett társadalmi kiegyenlítődés: egyéniségében a társadalom minden dolgozó rétege teljes összhangban inkannálódik.

Azt: a gigantikus történelmi folyamatot, amit az Egyesült Államok jelenlegi elnöke évekkal ezelőtt elindított, Chorin Ferenc a *saját területén* már sokkal korábban hibátlan befejezéshez juttatta. A Salgó »országában« végleg megszűntek a szociális ellentétek, az egymással ellenségeskedő osztályok és frakciók: a vállalat minden tagja — munkás és tisztviselő, szubaltern vagy diszponens — egyaránt részese a termelés kötelezettségének és várományosa a fokozódó jólétnek.

»Nehéz dolog *regényt* nem írni« ... a fejlődésnek ehhez a fokához két regényhős — a két Chorin-nemzedék — vezettelel a magyar ipar egyik legnagyobb reprezentánsát. Az apai elgondolást a fiúnak sikerült méreteiben kiszélesíteni és ezzel — valósággá tenni. Ifj. Chorin Ferenc a közgazdaság finom érzékű politikusja — és a politika egyik legszeizmografikusabb közgazdásza.

Minden teljesítményben a maximumot nyújtani: energiát és biztonságot sugárzó lényének ez az alaphangja. Viszont minden igazi teljesítményért igazi ellenértéket juttatni — Chorin Ferencnél jobban senki se tud.

Mint elnök-vezérigazgató a gazdasági élet nehéz csatáit nyeri meg vállalatának s mindenkor a faire play és a finom diplomácia tiszta eszközeivel. A Salgó márkáját a közvélemény spontán meggyőződése fémjelzi igazi arannyá.

Ügyvédnek indult, de jogászai készségét a politika és gazdasági élet átfogó területein hasznosítja. S a tudós jogász megnyilatkozásai és gesztói az ipari szakszerűség és magasfokú európai műveltség közös szűrőjén át desztillálódnak.

Műveltsége egyenesen káprázatos, nyilván motorja az üzleti zsenialitásnak. A szakmai számok »aruvimi« erdejéből épp oly biztosan merít, mint Goethe halhatatlan remekeiből, Horatius örökéletű ódáiból, vagy akár a legmodernebb esztéták és írófejedelmek örökkévalóságnak szánt áperszüiből.

A magyar felsőház tagja, ahol jelenlétével tökéletesen igazolja ez intézmény, létjogosultságát. Messzehangzó szava nyomán értéket termel a politika — és egyensúlyozódik az állam

költségvetés. Éppen ezért Chorin Ferenc grata persona volt és marad minden magyar kormányzat előtt s ez lenne akkor is, ha történetesen nem ő állana az élén az ország egyik legjelen¹-tekenyebb ipari vállalkozásának.

Munkabírása leküzdhetetlen. A Salgó igazgatósági épülete már sötétben mered az Arany János ucca esti óráiban, amikor néhány ablak még mindig világos, mert mögöttük Chorin dolgozik, tárgyal, cselekszik izzószálfényességű szellemével.

Mindent elért, mi embernek adatott: vagyont, címet, rangot, hatalmat. »Kegyelmes úr« — igazi érdemek fejében, mert adni: egészen speciális tudománya öexcellenciájának.

Bár idejének legnagyobb részét a folyamatos munka köti le, mégis példás családi életet él. Az igazi nagy hadvezér szemérmétkével osztja be a rendelkezésére álló órákat — s használja ki azokat maradéktalanul. Nála valóban »az idő pénz« s e pénz nyomán százak és ezrek érzik újra és újra a biztonságos nyugalom, a nagyobb vagy kisebb jólét libbenő szellőjét. Chorin Ferenc kinevezés nélküli népjóléti minisztere *minden* magyar kormányzatnak.

Ahogy mint édesatyja utóda jelenti a magyar ipar *múltját*, úgy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének jelenlegi (elnökeként a *jövő* útjának jelzőköve. Gránitkeménységű személyiségében összpontosul minden nemes hagyomány, *múltbeli* érték, ami továbbvihető és fejleszthető a magyar gazdaság *jövendőjének* ismeretlen ködösségű harcmezején.

Erney Károly

A legrégebb magyar pénzintézet: a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* vezérigazgatója.

Erney Károly neve — mint annakidején az alapító ősöké — *teljesen összeforrott az intézményével*, melynek kora ifjúságától — immár közel öt évtizede — áll szolgálatában s mintegy tizenöt esztendeje vezére.

E tizenöt esztendő alatt nem egyszer rázták viharok a magyar tölgyet, nem egyszer zúgott át rajta a romboló tájfun, s ha törtek is le ágak, hullott is a lomb: sértetlenül; dacolt mindenkor az orkánnal a *Pesti Hazai*, mert *Őrhelyén állt a vezér*.

Erney a nagyegyéniségek *közül való*, s ami a nagyságban a legjellemzőbb, ami azt igazivá teszi s maradandó fémjelzését adja: a *szereénység* — egyik legnagyobb tulajdonsága.

Nincs soha egyetlen gesztusa, ami *külön figyelmet* keltene, soha nem szerepel úgy, hogy *keresse* az előtérben állást, — s mégis *mindég* imponálóan első vonalban áll s minden *halk szavára* biztosan jön a visszhang.

Erney Károly mindazt, ami benne teremtő erő, dúsan árasztja a vállalatra, melyhez elválaszthatatlanul hozzátartozik, s mely elválaszthatatlanul tartozik öhozzá.

Hozzátartozik intézetéhez, de nem kevésbé érzi magát egynek munkatársaival is.

S a megértés, szeretet, nemes emberiség, mellyel tisztviselőinek atyai barátjaként áll rendelkezésre, számszorosan fizetődik az ügyvitelben, mely tükörként mutatja az igazi, a bensőséges szolgálati odaadást.

A jóság nála valóban hálát arat, tisztviselőpolitikája tehát, — a *politika mesteri tudománya*.

Belső lelki tartama — ma már ismert lélektani igazsággént — külső egyéniségében is azonosan verődik vissza.

Nemes megjelenés, reprezentatív fellépés karakterizálják általában a személyes érintkezésnél. Hódít és meghódít, mert lénye finom és előkelő.

Gondos őrzője azoknak a hagyományoknak, melyek a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* közel százéves életében az uralkodó jellegzetességet adták és éppen ezért *azt* a tekintélyt, amelyet vállalat régi fennállása folytán magátólertéendő természetességgel élvez, a változatlanul tiszteletreméltó tradíciók változatlan követése szilárdítja betonná.

Erney életfogytig tagja a magyar felsőháznak, tulajdonosa

az elsőosztályú érdemkeresztnek, s így a magyar nemzet egészének elismerése is jogos osztályrészül jutott a kormányzói megnyilatkozáson keresztül.

Legigazibb, legbensőbb jutalma azonban mindezekén túf az a tudat, hogy azon a helyen, ahova a sors állította, tökéletesen teljesíti feladatát és nem mulasztott el semmit, de elkövetett mindent tehetséggel, mobilitással, hatalmas tudással és igazi odaadással a rábízott érdekek védelmében.

Emey Károly vezérigazgató és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár tündöklő példái annak az igazságnak, hogy az igazi erkölcs az egyén életében és az üzleti életben a legfelsőbb regiszter közös síkján feltétlenül találkoznak.

Éber Antal

A magyar gazdasági élet egyik legfénylőbb tehetségű vezéraiakj s a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara jelenlegi elnöke. Felmérhetetlen gazdasági tudás, akadályt nem ismerő kivitelező erő egyéniségének legkiemelkedőbb vonásai, s »par excellence« hivatott az ország gazdasági gépezetét *miniszeri* székéből irányítani, örök titok, hogy eddig miért nincs még Éber az őt jogosan megillető helyen.

A harc embere, aki elgondolásaiért a csillogó érvék fegyverzetével áll ki s ellenfelei is elismerik róla, hogy meggyőzni tán lehet, de legyőzni soha.

Ha megjelenik, ha felszólal: egyetlen mondatával európai légkört teremt maga körül. A durva zaj elhat, az irigység háttérbe vonul szava nyomán, hogy helyet adjon az *értelem* fel-frissülésének.

Mindent tud, — s mindent jobban tud. Életében eddig mindent sikerre vitt, amjít maga elé célul kitűzött, s játszi könnyedséggel oldott meg a maga számára minden súlyos, vagy bonyolult problémát. Éppen ezért nincs is problémája: a lángész megérző biztonságával hatol be még ismeretlen kérdések területére is.

Alig túl a harmincadik évén élére került már egy békebeli pénzüzetnek: a Magyar Telepítő és Parcellázó Banknak s aránylag rövid Telepítő banki működése után — szélesebb keretek kínáltak képességének. A Magyar Agrár és Járadék-bank, majd az utóbb eből kialakult Magyar Olasz Bank vezérigazgatója lett, hogy innen az egész magyar közzgazdaság egyik legfontosabb szervét: a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát vegye át elnöki hatalommal.

Elképzelhetetlenül sokoldalú: nagyszerű szónok, ritka nyelvtelhetség s ha cikket ír, a legnagyobb publicisták tolla vetődik fel az olvasó emlékezetében. Amellett határtalanul aktív s ha harc közben itt-ott sebeket is kap, azok mintha csak friss, vért árasztának szét ereiben: új erőkre lendül tőlük s szélesvonalú egyéniségével feszül neki újra meg újra az útjába helyezett torlaszoknak.

Dogmatikus: a józan ész és tiszta judicium dogmatikusa s hibátlan logikával állítja fel a kapcsolatot az értelem és a valóságos élet tényei között.

Ószinte és bátor; politikai és gazdasági meggyőződéséért, az öskeresztények fel nem fogható lelki erejével, akár márti-

romságot is képes lenne vállalni. Hiúságmentes, — s amit a felületes szemlélő túlzott becsvágynak látna fellépésében, az a tudat alatt rejtőző predesztináció villamos szikrája. Benső kényszer viszi őt küzdelmeiben az általa vélt igazságok érdekében, harcos pontifex maximusa annak a gazdasági tézisnek, amely realizáltságában szolgálhatná szerinte hibátlanul a rábízott érdekeket. A nagy érzések és — a nagy szenvedélyek embere. Éber Antal ma túl van a hatvanon. Töretlen frissesége azonban nem hagy kétséget, hogy még sokáig őrt áll azon a poszton, melyet benső meggyőződéssel foglalt el, amikor meghívták reá. És el fog jönni az a pillanat is, mert el *kell* jönnie, amikor az illetékes tényezők véglegesen tudatára ébrednek, hogy ilyen határtalan értéket, ilyen gazdag tárházat a gazdasági tudás és tapasztalatnak a *legméltóbb* hely illeti meg a gazdasági élet irányításánál.

Fabinyi Tihamér

Mint a természet örök törvénye szerint télre kérlelhetetlen biztonsággal következik a nyár, úgy jött Fabinyi Tihamér a téliesre dermedt magyar gazdasági élet enyhet adó nap-sugaraként.

Mini kereskedelmi miniszter: tüneményes hidegvérrel, eléggé fel nem mérhető gazdasági tudással egyengette a rögös utakat, hogy szabad futása legyen a föld népeinek gazdasági versenyében a **mi** termelő oszállyainknak, kereskedőnek és iparosnak.

Hivatását, — mint a többiek, kik népünk sorsát magaspolcraól irányították, együttállván vele a kormányrúdhál — szívvel és lélekkel látta eü, s hogy sikere mégis **igazabb**, eredményei mégis **maradandóbbak**, azért *van*, mert **elsősorban hivatásának** élt a politikai jelszavak zűrzavara felett.

S mikor a kereskedelem minisztere betöltötte feladatát, mikor már talpraállította egy letepert ország megtiport kereskedelmét, mikor — jogalkotásai és intézkedései nyomán — már újra büszkén lengette a szél tengereken járó kereskedelmi flotánkön a háromszínü lobogót: Fabinyi Tihamér átadta helyét, hogy újabb feladatokért a pénzügyi tárcával cserélje azt fel.

S bár elődjétől a múltakhoz képest valóban lényegesen rendezettebb viszonyokat örökölt, pihenésre, vagy akár csak több kényelemre egyetlen percig sem gondolhatott.

Mint pénzügyminiszter is, széles távlatokban kibontakozó tudása mellett elsősorban **szívével** kormányozott s mint politikus, pénzügyi **szociálpolitikát** csinált.

Adókat szüntetett meg, melyek főként a szegényebb rétegeket érintették, kedvezményeket rendszeresített az élet elviselhetőbbé tételére és **tettel** segített a magyar köztisztviselőkön, akik talán legszenvedőbb áldozatai voltak évek folyamán át a finánciális egyensúlyi műveleteknek.

A folytonos redukciók óta **ő emelte először a szűkré-szabott tisztviselői fizetéseket** s ezzel ismét nem csupán a közvetlenül érdekeltek háláját, hanem a többköltés lehetősége folytán újabb lendületet nyerő kereskedelmi élet elismerését is megszerezte. Népszerű volt, mint kereskedelmi miniszter s a pénzügyminiszteri székben nem hogy népszerű maradt, de még és teljesebben népszerűbbé lett. **Megérdemelten.**

Ami benne érték, ami tudás és képesség, azt hiánytalanul állította nemzete szolgálatába. S mikor hirdetett programja:

az élet szebbé és könnyebbé tétele a magyar határokon belül-

valóra vált, — csendesen félreállt, hogy kisebb hatalommal, de nem kisebb egyéni felelősséggel a magángazdaságban érvényesítse lebírhatatlan tehetségét, folyton frissülő energiáját.

A Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója lett és így ott áll most a magyar hitelszervezet egyik legfontosabb őrhelyén, hogy — mint eddig a közérdeken keresztül az ezzel harmonikus magánérdeket — most a magánérdek érvényesülését forrassza egybe a közérdek szolgálatával.

Erre pedig valóban nincs ma senki alkalmasabb, — mint éppen ár Fabinyi Tihamér.

Fenyő Miksa

Élete születésétől mindmáig egy teljesen befejezett nagyszabású regény.

Életregény a szükséges fordulatokkal, fokozódó feszültségekkel és helyenként a szerkezet követelte lírával.

Fenyő Miksa eddigi hat évtizede egy gazdag élet, sűrített tartalom; nagyszerű igazságok és ragyogó tanulságok összessége. Világító igazolása az elvhűség, a tisztesség, a jóakarat és komoly készség többnyire biztosan célhoz vezető, *ma is valódi* értékeinek.

Amit eddig alkotott: maradandó és fejlődésre hivatott. Alap a továbbépítésre, az emelkedésre.

Csak így tud alkotni, az *állandóságnak*, mert lénye szünet nélkül *magasrendű* teremő erőktől szikrázik.

És *csak* alkotni tud, mert öntudatlanul az igazsággal tart örök jegyességet.

Éppen ezért érvelése megtámadhatatlan, logikája acélkemény; gondolatainak, szellemi működésének atmoszférája tiszta és hűvös.

S a szellem e kékboltú légkörében mint napsugaras fénypontok ragyognak a lelkéből robbanó jóság-atomok.

Mert Fenyő Miksa egyike a kivételeseknek, akik *jók* tudnak lenni. Akik szeretni tudnak az *írás* szava szerint.

Érzékeny felfogója a fájdalomnak, **mások** fájdalmának, s jótékony orvosa a *másik* lélek fájdalmas sebének.

Szóval, tettel, tanáccsal — és mindenkor anyagi erővel is első helyen áll a segítők között. \

Azok között, akik *akarnak* és akik *tudnak* segíteni.

Minden jó ügy önkéntes védője, — *ügyvéd a képzése és a termeszei szerint egyaránt.*

Minden szociális politika áldozatkész hitvallója, — politikájával az egyetemes társadalmi érdekek széles síkján állja a harcot.

E pillanatban sokszázezer munkáskéz munkaadóinak nagyszerű szervezetében — a Gyáriparosok Országos Szövetségében — ügyvezető igazgató.

S ez számára nem dísz és előny, nem arriválság és nyugalmas pozíció, de nehéz munka, hallatlan erőkifejtés, folytonos szellemi feszültség.

A magyar ipari munka üteme, *a magyar ipari munkás*

sorsa ma a GyOSz kezében van, s ennek a gépezetnek **Fenyő** Miksa biztoskezü irányítója.

Boldog Nagymagyarország nagyszerűen kiépített ipari centrumait idegeneknek koncként dobta a már agonizáló Trianon.

S úgyszólván a maradék semmiből kellett újratertemteni néhány kivételes nagy intellektusnak a győzedelmes magyar ipart.

Fenyő Miksa nélkül — ez nem lett volna lehetséges.

Fenyő Miksával — és vele feltétlenül — ennek sikerülni kellett.

Fenyő Miksa, aki politikai megszólalásaival értékévé nemesíti a politikát, aki közgazdasági tudásával a magyar jólét útjait kovácsolja, aki a »Nyugat« szerkesztőjeként nyilvánossághoz juttatta az igazi szellemi magasrendűséget, aki barátja és korai felismerője volt Adynak, s aki maga is cikkeivel és könyveivel átforrósítja a szívet és értelmet: — egyik legerősebb, s legmaradandóbb jelensége a magyar vezérek galériájának.

Gebhardt Domonkos

»Tévedni emberi dolog«: régi latin bölcsesség a *minden* emberi lényben jelentkező gyengeség védelmére.

A legnagyobb jellem, a legkiválóbb szellem se lehet úrrá e gyengeségen, mely szándéktól független, s az akaratnál is erősebb.

Mégis: Gebhardt Domonkos *eddig* kivétel a szabály alól, mert három évtizedet meghaladó pályáján lényeges tévedés még nem jelentkezett.

Pedig: milliós értékek felett diszponált, világhírű intézmény egyik legfontosabb faktora volt, mint a **Gazdák Biztosító Szövetkezetének** ügyvezető igazgatója. Akinek kezében az üzleti élet ezer felől összefutó száalai összpontosultak, s a *mindennap* bonyodalmai tartoztak — gyakran kizárólag — az ő megítélés alá.

Emelkedtek légyen magasra a konjunktúra hullámai, vagy ért légyen a mélyponthoz a gazdasági élet grafikonja: Gebhardt Domonkos megrendülés nélkül tudott cselekedni, s találta meg a követendő helyes utat.

Mert lelki irányítúje: a *határozottság*, a lényében rejlő biztonságérzet, a kiválasztottság ösztönös tudata, mely magasra emelte őt, s tisztán látóvá tette vakító fényben és kódós sötétségben egyaránt.

Mindig egy kissé e sáros föld felett, mindig egy fokkal a mindennap átlagánál magasabban jelentkezik szellemissége, mely hatásában erős és szuggesztív, s a belső meggyőződöttség ígézetét leheli.

Őt hallván, első benyomásként tudattá alakul, hogy álláspontja nehéz belső vívódásokból, saját értelmének forró tusáiból formálódott gránitkemény igazsággá, — melynél az érvek és ellenérvek az előzetes szelekció különleges **egyéni** rostáján estek át.

Ezért kell hinni, amit hirdet, — vallani vele, amit tanít. S ezért nem ébreszt ellentmondást, s tartja magától távol a konok tagadást, s fegyverzi le ellenfelét, mielőtt ez harckészségét frontba vethetné.

Kiállása: imponálóan stílusos, a *vezéri* jellegzetesség minden atributu mával.

Hangja: biztosan cseng, s szilárd páncélba ágyazza, mondanivalóját.

És tárgyilagos, mentes minden sallangtól, s bár a köz-

napi értelem felett jár, a csapongó fantázia parfómös ködétől világnyi távolság választja el.

Ezért volt kezdetől várományosa a vezetésnek, s lett egységes bizalomból azzá, aki szakmájában első a hasonlók között: a *Biztosító Intézetek Országos Szövetségének* elnökévé.

S ebben a minőségében megnyugtató ígéret arra, hogy a biztosítási intézmény hajóját a szirtek között is mindenkor révbe vezeti, — a magyar gazdasági élet maradandó, s emlékeztető szolgálatában.

Hegedűs Lóránt

Húsz esztendeje annak, hogy a nagy történelmi tragédia utolsó felvonása lejátszódott. Porban hevertek utána a legyőzött központi hatalmak, köztük az Ausztriától már különvált Magyarországnak.

Súlyos depresszió támadta meg a küzdelemben alul maradt milliók lelkét s a zűrzavaros bizonytalanság, az ég és föld között való lebegés, a szinte végeláthatatlan gazdasági válság, a kaotikus politikai helyzet sötét felhőként súlyosodott az agyonszabdalt magyar földre is.

Sehol egy fénypont, sehol egy reménységfakasztó sugár, — az élet mintha végleg megállni készülne.

A *pesszimizmus* ördöge kerített itt hatalmába majd mindent és mindenkit. Hítelt veszítette a feltámadás örök ígérete.

És ekkor, a nagy aléltóságban, — mint hirtelen támadt villanás, — elhangzott az első megnyugtató szózat, megjelent a magyar nép előtt: *Hegedűs Lóránt*

Elfogadta az akkor legfontosabb gazdasági miniszteri tárcát, pénzügyminisztere lett az első Bethlen-kormánynak.

S szavára — mint Jericho várfala a harsogó kürtöktől — repedezni kezdett a pesszimizmus vaspáncélja, s már első tettei nyomán csírázni kezdett az új élet a halódó gazdaság helyén.

Ekkor mutatta meg *Hegedűs Lóránt*, hogy *teremtő zseni*.

Hitet lehelt magából, s a hit oxigénjével hozta mozgásba, táplálta fel a magyar gazdasági élet fáradt vérkeringését.

S hitét *tudása* fűtötte, tiszta értelme acélozta, mikhez fogható kevés embernél *annyira* és oly mennyiségben istenii adomány, mint éppen *Hegedűs Lórántnál*.

Mert *Hegedűs Lóránt* a színes és gazdag képzelőerő *vér-ség örököse*, a fantázia koronázatlan, mindégvaló királyának: Jókai Mórnak ági leszármazottja.

S intellektusát *angol* neveltsége finomította odáig, hogy pontos megkülönböztetéssel tegye *reálissá* fantáziája termékeit.

Lelkének bilincstelem *szabadsága* pedig a végtelen energiák lendítő erejét kölcsönözte mindenkor elhatározásainak.

Hegedűs Lóránt: a szabad szellem, szabad tudomány és a szabad lélek valódi hármas egysége.

Egy igazi, színtiszta *európai magyar*.

Gigászi harcot vállalt annakidején s nem rajta múltott, hogy elmaradt a végső győzelem. Ha sötétben megbújt *külső erők* nem fűrják nagy művét, ha teljesen függetleníthette volna

magát *belső parciális* érdekektől, — ha nagyszabású hadjáratát a magyar érdekek, a magyar *pénz* védelmében arányos térfogatú *hinterland* fedezhette volna, a legnagyobb sikert jefenténé ma a magyar gazdasági élet történelmi lapjain.

Elévülhetetlen örök érdeme azonban, hogy amikor a dermedtség fagyos lehelete suhant keresztül e csonka ország tájain, amikor egyedül a lemondás lett úrrá a lelkek felett, s a reménytelen sötétség hisztériája rángatta a magyar gazdasági élet idegeit, — ragyogó szavával, rugalmas energiájával és hazájának áldozott egész szívvel ő elsőként indította útnak a magyar termelés fáradt kerekeit.

Jakabb Oszkár

A világháború alatt német hadvezér volt von Mackensen tábornagy. Akit az a *furcsa* tulajdonsága jellemezett, hogy személytelenné tudott válni és nevét *csak* tettei örökítetik meg, mert szavát sohasem hallatta. — Aki soha harcászati, vagy politikai nyilatkozatot nem adott, újságíróként nem is ismert, — de viszont csatát sohasem veszített.

Aki megcsinálta *Gorlicét*, mikor az orosz gőzhenger már megállíthatatlannak látszott — és a tengernyi orosz sereget egy éven át ezer kilométerekre kergette vissza országa mélyébe.

Aki elintézte *Szerbiát*, mikor ez a bolgár szövetségest már elnyeléssel fenyegette.

Aki összetörte *Romániát*, amely mint kiírhatatlan túske látszott már beékelődni a magyar állam testébe.

Egyszóval: aki feladatát hangtalanul, de annál tökéleesebben, annál maradéktalanabban teljesítette.

És aki nem volt a *legfőbb* hadvezér, második volt csupán a sorban; egy seregrész újra és nem az egész hadseregé.

Ez volt a háborúban Mackensen.

És a háború utáni »béke« Magyarországának: *Jakabb Oszkár* a Mackensene.

Aki mindig ott állott a veszélyeztetett pontokon, óriási felelősséggel vállalain, hogy *csöndben dolgozva* mentse a menthetőt, parírozza a veszedelmet, simává tegye az eltorlaszolt utat.

A pénzügyi egyensúly gépezetének zseniális *mechanikusa*, az államháztartás biztonságának bűvészi erejű *matematikusa*, a magyar gazdasági élet véreinek: a magyar pénznek gigászi tudású *orvosdoktora*.

Jakabb Oszkár vasbeton erejű tartóoszlop a magyar pénzügy épületében.

Reá pontosan áll a »szabály«: Ha nem született volna meg, ki kellene találni.

Nem politikus, nincsenek politikai megnyilatkozásai, *de munkája egyik legfőbb támasztéka a sikeres magyar bel- és külpolitikának*. Gazdasági érdemei tehát politikai ötvözettel nemesednek maradandóvá.

Mindezekon felül: igazi *ember*, kinek lebírhatalman szel-leme a *szívvel* tart örök kontaktust. — Művének alaphangja, tehát *szociális* természetű, s *tiszta emberszeretetből* fakad minden gesztusa az *egyénnel* szemben is.

A *jóság* nála őserő, megnyilatkozása éppen ezért *közvetlen és természetes*. — Jót tenni: nála kielégülés, belső öröm, lelki szükséglet.

Jakabb Oszkár, »jelenleg« a P. K. elnöke, ma már történelem a magyar gazdaságban, de nevének tiszta sugárzását az egyének lelkében élő örök hála menti át legigazabban az utókor számára.

Kresz Károly

A kiváltságosak osztályába tartozik, — ősi jogán a *szellemi arisztokrácia* magasrendűségének.

Nemes magyar intellektus — *évezredes európai kultúrák fluidumáivai permetezve.*

Lényének harmonikusan egybeolvadt kettős alaphangja: *az alkotó tehetség, s a konzerváló tudomány.*

Az élet százszorosán igazolt következetessége, a kiválasztódás ösztönös erejű vastörvénye olyan munkaterületre állította, ahol jelenvalósága plasztikus értékj, s ahonnan ha hiányozna, hézagot jelentene a történelmi folyamatok folytonosságában.

Valaki, akit tudomásul kell venni, mert hatóereje a szükséges pillanatban megfoghatóan jelentkezik; aki jelen van akkor is, ha személyileg óceánok állanak közötté és az események' színhelye között és aki részt vállal a probléma megoldásában, még ha ez saját tudatában nem is manifesztálódik.

Mert szelleméből örökmozgóan sugárzik a *feüismerés* és fényével borítja a biztosan járható utat, iránytűként vezetve a végső kifejlés: *a helyes megoldás* célpontjához.

Feüismerés és megoldás: elsődleges jellegei **Kresz Károly** intellektuális minőségének.

S bár aktivitása körülhatároltan közgazdasági természetü, eredményei mégis a társadalmi együttélés *minden* síkján kivetítődnek. Mert a *jó közgazdász* látszólag bár *egy parcellán* dolgozik, *ez* azonban a minden irányú, teljes értékü emberi élet örök fundamentuma.

Kresz Károlynál tehát, a »gazdasági szakembernél« elmosódnak a szakmai tevékenység definiálható határvonalai, mert Kresz Károly az *egyetem*es közéleti jelenség.

»A lébe igazgatója« — mint *hivatalos* megjelölés szerepel személye mögött. Mint ahogy a modern társadalomban mindenki egy nevet visel, s mindenkinek vannak anyakönyvi adatai. De túl a díszes pozíción és túl a *külön* megjelölésen: *Kresz Károly a személytelen hatóerő, az érzékelhető valóság.*

A *toll művésze.* Tudományos »szakműve« a laikusnak is élvezetes olvasmányok.

Ura az éüözónak. Játékos könnyüséggel kapcsolódik minden témakörbe; fontos tárgyalásokat biztos rutinnal, s hajlékonyeleganciával vezet az összehangoiódás göröngytelen síkjára.

De tud hallgatni is — a filozófusok mosolygós bölcsességével, s a bölcsék nyugalmas filozófiájávé!.. Hogy aztán — ha

megszólal — szavával **a lényeg**et tapintsa, s dekomplikálja a »nehéz« problémát.

S nem utolsó sorban számít érényei közé általánosan ismert **nagyszívűsége**; meggyőző érveléssel segíti eredményhez a Tébe hatalmas szervezetében az indokoltan jelentkező kérést, s közérdekű célok támogatását, vagy magánosok felkarolásának ügyét szinte személyes ügyének tekinti, ha ezzel a társadalmi egyensúly folyamatát csak némileg is szolgálhatja.

Kresz Károlyt mindenütt elismerik és mindenütt értékelik; de szűkebb magyar hazájának már eddig is tett felejthetetlen szolgálataival maradandó értékűvé nemesítette nevét — a magyar gazdaságtörténelem legszebb fejezeteiben.

Láng József

»Gazdák Biztosító Szövetkezete« — három szó, mely a Kálvin-tér egyik ötemeletes palotájának homlokzatáról tiszta fénnel világít bele az elsötétedett esti Budapestbe. Három szó, de egyetlen tömör fogalom, mely diadalt hirdet, győzelmet jelent: a szövetkezeti gondolat győzelmét, az »egy mindenkiért, mindenki egyért« diadalát, a nemes értelemben vett kollektivitás kényszernélküli, egyéni meggyőzésen és meggyőződéssel kialakult formáját. Biztosító vállalat, mely a szövetkezet« eszme hatalmán keresztül testesíti meg a biztosítás igazi értelmét: **a közösség egyéni értékeinek ködösen vállalt védelmét.**

Közel négy évtizede állja a reámért hatalmas feladatot a »Szövetkezet« s hogy alapítása óta erőben nem fogyott, a legsúlyosabb kríziseket átvészelte, sőt mindszélesebb területekre hatol be a biztosítás gondolatával s gyarapítja évről-évre erkölcsi és materiális tartalékait: annak a páratlan értékű vezetésnek tudható be, amit minden elismerésre érdemes munkatársainak élén **Láng József, a vezér jelent.**

Egy ember, hatalmas mint a tölgy, viharok állója, az erő és nyugalom rodinái élő szobra. Biztos és kiegyensúlyozott, a rábízott értékek tévedhetetlen sáfára, a kötelességteljesítés útjának csálhatatlan ítélőbírája.

Önmagával szemben kérlelhetetlen, másokkal szemben gyakran elnéző. Egyetlen vágy vetődik ki egyéniségéből: **jól és mindig jobban irányítani a Gazdák Biztosító Szövetkezeit, jól és mindig jobban szolgálni a biztosítási gondolatot.** Vállalata és ő: egymásba olvadt kettős fogalom! s amely gránitkeményen áll a vezér saját erkölcsi talapzatán, annyira megingathatatlan erejében a Szövetkezet, amíg Láng József jelenti ott — az elsőt a hasonlók között.

Nincs indokolt kérés, amit megtagadna s ezért elfogultság nélkül léphet elébe bárki, aki jogos kívánságot képvisel. Ez áll éppúgy a tisztikarra és az üzletszerzőkre, mint a Szövetkezet biztosított tagjaira. Láng József vezéri gesztiójának részesei felbonthatatlan kötelékben állanak — Láng József vállalatával. A Gazdák Biztosító Szövetkezete folytonos és lendületes fejlődésének, a versennyel vívott tisztességes harcai eredményének, a felbecsülhetetlen értékű tiszteletnek, mely a Szövetkezet üzleti, működésének immár elmaradhatatlan kísérő tünete: — **Láng József az egyetlen títka.**

Mint jelenség, lenyűgözően méltóságteljes, amellel a

a fölényesség legkisebb árnyalata sincs fellépésében. Bár szakértelme egyetlen pontjában sem támadható, megnyilatkozásai még se hatnak a »kitanítás« erejével. Természetes könnyedség s az abszolút hozzáértés igazi emberi szerénysége teszik; oly kiválóan jellegzetessé tárgyalási modorát. Kvalitásait kollégái is honorálták, amidőn a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének alelnöki tisztségére őt választották meg s elismerésével tüntette ki a Kormányzó is a magyar kir. gazdasági főtanácsosi cím adományozásával. Kiválóságát egyébként az egész magyar társadalomban elismerik: vezető egyénisége úgyszólván; minden komoly társadalmi intézménynek.

Láng József és a Gazdák Biztosító Szövetkezete — egymáshoz kapcsolódó igaz és maradandó értékei a magyar gazdasági éleinek.

Liptay Lajos

Közintézmény élén áll, a *Közszégi Takarékpénztár vezérigazgatója*.

Egy *millió*s város tulajdonának gondjai terhelik, s millió szempár függ rajta az ellenőrzés bénító és ösztönző erejével.

Vannak, akik megrettennek ekkora felelősség súlyától, ami mint óriási barrikád állja el tehetségük kibontakozásának egyébként biztos útját.

Mert ez a munka nemcsak tehetséget, nemcsak tudást és tapasztalatot kíván, de *egyéni bátorságot, biztonságérzetet és mindenekefelett hidegvért*.

Bátorságot, — mert a milliányi adófizetők képviselőtestületének különböző pártjai *politikai* sikert igazolhatnak egy intézmény vezetésének kemény bírálatával, amivel szemben csak a *cselekvés bátorsága* jelenthet kellő ellensúlyt.

Biztonságérzetet, — ami az *igazi* tudás, a valódi *alkotó tehetség* gránittalapzatába ágyazhatja csupán gyökereit és

Hidegvért, — ami ellenállóvá tesz a minden oldaltól* csapdosódó érdeku Hámokkal szemben.

A Közszégi Takarékpénztár *jelenlegi* vezérigazgatójában pedig *mindez hiánytalanul ötvöződik tökéletes egészségbe*, s így a valóban alkalmas vezér áll az őt megillető helyen.

Az eredmények évek óta fokozódó élességgel vetítik a gépezet urát: *Liptay Lajos vezérigazgatót*.

Mert Liptay Lajos *valóban* eredményt ér el, még ott is, ahol másnak nem kisebb értékű *szakmai* tudása kilátástalannak itéli a küzdelmet. *Fiatalos lendülete* adja meg haladásának lökőerejét, *tiszta judiciuma* ismerteti fel vele a mindenkor járható utat és *mérsékelt optimizmusa* táplálója örökös hitének, mely átségíti válságokon, viszont óvatossá is fékezi a prosperitás korszakában.

Igy látja őt a közvélemény, ilyennek ismeri a főváros kormányzata — és ilyennek tudja őt munkatársainak hadserege, amely hivatali kötelességén *felül* tiszteli benne a vezért, s övezi *szetette/* a megértő főnököt, aki minden jogos tisztviselői aspirációt a legmesszebbmenőleg támogat, indokolt kívánságokat egész szívvel tesz magáévá és saját jogaival szemben feltétlenül elismer egy magasabb jogot: a *kisember* élethez való jogát.

E kaotikus években Liptay messzire világitó példája annak,

hogy van egymással kiegyensúlyozott összhangban főnök és alkalmazott, vezér és kombattáns.

S egyéniségéből nem hiányzik az *igazi* magasrendűség el nem' téveszthető jellege, az ember lélek belső melegének igazi fokmérője: a *szereénység*, amely a maga előkelőségében sem hátrál meg a kérges tenyér előtt, s legnagyobb értéknek ismeri íel a *munkát* — az élet minden területén.

Akarva-akaratlan részese ezáltal a szociális kiegyenlítődés történelmi folyamatainak.

Liptay Lajos ma még csak egy közintézmény vezére, de ha a gazdasági élet grafikonja magasabb csúcsok felé lendítené, ahonnan szélesebb távlatok mérhetők fel a szellem erejével, akkor bontakozna ki lényének igazi nagystilúsége — a cselekvés szabadságának tisztább oxigénú atmoszférájában.

Móricz István

A »Generali« magyarországi vezérigazgatója.

Oly intézmény élén áll, mely több mint évszázados kialakult ösztönével kétségtelen biztonsággal állítja mindég a *megfelelő emberi a megfelelő helyre.*

Móricz István fiatal ember; férfi, akiben energiák szikráznak és cselekvő erő koncentráldódik.

Ma már — ifjan bár — de megfutotta életének rögzösebb útját, s *nehéz harcok után új nehéz harcok előtt áll.*

A *béke* frontján folytatja harcait, a gazdasági élet komplikált területén, s ha győz, dicsősége itt sem kisebb, mint hódító véres háborúk vezéréié.

Részletsikerek már eddig is igazolták. Biztos kézzel, tiszta judiciummal oldotta meg az elmúlt évek egyik legsúlyosabb gazdasági szövevényét: a »Phönix« problémát, s megmentett ezzel hatalmas értékeket, ezernyi existenciát, — s lecsendesítette a »pillanatnyi« bizonytalanságban vergődő magyar közgazdaság lázas idegzetét.

Az ő keze nyomán — ha formájában változva is — kelt új életre hamvaiból ezúttal ismét a »Phönix-madár«.

S pihenés nélkül forgatta tovább szikrázó értelmének éles kardját, hogy levágja a hydra-fejeket a »Hermes« biztosító és a »Rokkantegylet« beteg testéről. S mert *igazságot* keresett' *igaz* eszközökkel, ez a hadjárata sem vezethetett másra, mint a teljes és végleges sikerre.

Erkölcsei harcaiban nem szentimentális, kíméletlenül töri le a vérszívókat, bünteti a tudatosan bűnözőket, s *nagy célok érdekében* nem tekint — mert nem tekinthet — a megérdemelten bekövetkezett *kis* tragédiákra.

Kétségtelen, hogy lényének az igazság, a tisztesség és becsület a titka.

S éppen ezért volt szerencsés a választás, mely a »Generali« központi igazgatósága részéről esett reá, hisz ez intézmény tizenegy évtized óta tündöklő cimereként hirdeti a hármas jelszót: *igazság — tisztesség — becsület.*

Ezzel a jelszóval készül *új* harcokra, vértelen területen, a jobb magyar holnap érdekében Móricz István, s állna ma bárhol, bármely posztján a közgazdasági életnek, a siker ott is — mint a »Generali« élén — biztosan szegődne hozzá.

Mert a siker végső fokon — a magasrendű, nemes-moralitású egyéniségek kiváltsága.

S ha Móricz István a megsértett igazság keresésében nem is engedi úrrá lenni magán a kímélő elnézést, annál több megértési és szívjóságot sugároz magából, ha segíteni kell az arra ér de meséken.

Tisztviselőinek, munkatársainak teli kézzel nyújtja a boldogulást, s védi őket érdekeikben — ha kell, saját érdekei ellenére is.

Így szerzett magának felemelő hűséget, lelkes odaadást a »Generali«-táborból, — s örök emléket már eddig is a magyar gazdasági élet történelmének lapjain.

Rihmer László

»Astra Biztosító rt.«: a kontinens, sőt Európa *egyik leg-újabb* biztosító intézete, mely a viharos évszázad egyik utolsó gyermekeként született. *Élén Rihmer László* áll, a legfiatalabb biztosítási vezér.

Rihmer hivatott vezéregyéniség: megjelenése elegáns és határozott, érintkezési modora lebilincselő a gazdasági tárgyalások folytatásában éppen úgy, mint a problémátlan csevegésben; finoman szuggesztív és franciásan könnyed. E mellett feltűnően erős kereskedelmi érzéket mutat és az adott helyzetek átlátásában biztos diagnosztika.

Rihmer mindössze harmadik éve tartja az Astra kormányrúdját, *de ez alatt hosszú évek mulasztását pótolta*. Vezetése által az Astra lendületet és szintet kapott, szervezetei kiépültek, megszilárdultak és az ország egész közönségével tartják immár az állandó kontaktust.

Az Astra ma már önmagáért beszél, de hangja — a Rihmer hangja és megjelenési formája — a Rihmer exterieurje: *előkelő, de határozott és minden irányban előzékeny*.

Meleg szív, hideg ész: mintha ez az újabban népszerűvé vált axinoma Rihmer egyéniségéből szilárdult volna általános érvényű cselekvési feltétellé. Mert a fiatal Astra-vezér valóban meleg szívvel, fokozott lelkesedéssel adja oda magát minden üzleti elgondolásnak, de a sokat tanultak és még többet tapasztaltak megfontoltságával szűri le egy-egy idea értékét. Intézkedéseiben, üzleti elhatározások kivitelezésében már csak a maradandó, hasznos és célravezető jelentkezik, a tempót viszont a személyiségéből fakadó fiatalos rugalmasság determinálja.

Teljes összefogottságban dolgozik a számbelileg folyton gyarapodó tisztviselői karral, amelynek mindegyik tagja a Vezér egy *valóságos értelmében* vett munkatársa. Az a szimpatikus összhang, mely a Vezért a tisztviselővel összefűzi, tejszí értékkéllővé azt a ragaszkodást, amelyet az alkalmazottak oly nem mindennapi módon tanúsítanak az Astrával — és Vezérükkel szemben. Rihmer és tisztviselői: egy test — egy lélek a közös cél szolgálatában.

Jellemző szerénységgel tartja távol magától az »egyedülvalóság« hiú képzelgését, annak dacára, hogy intellektusa szinte permanens munkára van beállítva s az új és eredeti¹ üzleti elgondolások biztos termő talaja. Más körülmények között, korlátlanabb terjeszkedési lehetőségek mellett, már diadal-

masan realizálódtak volna a *rihmeri* tervek és ideák s Rihmer már nagyon régen kiharcolta volna a biztosítási intézmény számára azt a megbecsülést, erőt és leleményt, melyre nálunk a biztosítási üzlet még annyira érezhetően rá van utalva. *És annál nagyobb csodája lesz a magyar biztosítási világnak, ha mindaz, ami a biztosítási gondolat hódító útjának lendítő ereje, szárnyalásának és ellenállhatatlan elterjedésének mozgató motorja; éppen az Astrából fog kisugározni a már nem is nagyon távoli jövőben.*

Mert a fiatal Rihmer László — még tartogat szá- munkra meglepetéseket.

Schandl Károly

Még ifjúkorában kezdte, s ma — évtizedek múltán — töretlen erővel folytatja a harcot a magyar népért. Annak a rétegnek társadalmi és anyagi felemeléséért, amelyet minden nemzeti erő ősforrásának tart.

A törvényhozásban — mint képviselő — csak *népi* érdekért hallatja szavát.

A gazdasági életben csak a *népi* jólét kérdései foglalkoztatják.

Az országépítés jogi síkján tehát, s a gazdasági életben, egyaránt önzetlenül szolgál egyetlen eszmét: a *népi politika* célkitűzéseit.

Ma divat a *népért* lelkesedni, kaszinói társalgások és ötórai teák témakörének visszatérő röfrénje.

Schandl Károly azonban *kockázatosabb* időkben, s úgy szólván majd mindenkit megelőzve adta oda magát egészen a népi szolgálatnak.

S ezzel — most már megállapítható — történelmi értékke nemesedett az eljövendő új magyar ezredév számára.

Ami eredményt munkája felmutathat, maradéktalanul engedte át azoknak, akik a kiállásra mindenkor inspirálták: *a ialu kisémbereinek*.

S hogy ezek ma *egy árnyalattal* boldogabb magyarok apáiknál, hogy egy kissé igazabban érzik hazájuknak a magyar földet, s bátrabban tudnak ez árva nemzethez tartozni: igen nagy részben érdeme *Schandl Károlynak*.

Akit maguk közül valónak tudnak, s önként vállanak igaz vezérüknek.

Mert műve révén azt kapták tőle, ami lelkük mélyén nemzedékről-nemzedékne szálló örök vágyódásuk, hogy *szabad emberek legyenek a szabad hazában*.

Hogy élni és megélni tudjanak a magyar határokon belül Hogy ne érezzék magukat *társtalanoknak*, s *tömegükben erőt jelentsenek*.

Erőt, amit az egymásratalálás, az összefogás, a szövetkezés jelent.

Schandl Károly ezt adta nekik, ezt a tiszta felismerését a szövetkezésben rejlő erőnek.

S mióta *Schandl Károly* egyik legfőbb vezére a szöveí-ikezeii *gondolatnak*, azóta ennek polgárjoga véglegessé vált a magyarság életében.

Hódító hadjáratát *Schandl* a szövetségi eszme kiteljesítésére az *Országos Központi Hitelszövetkezet* vezéri székéből irányítja.

Az O. K. H. alelnök-vezérigazgatója.

S ugyanakkor ott van a parlamentben, hogy mint képviselő ösztönözze cselekvésre a mindenkori magyar kormányokat.

S hogy itt is, ott is sikert igazolhat, a nemesen felfogott gondolathoz való hűséges ragaszkodáson túl lényének kivételenségével magyarázható.

Mert amellett, hogy egyike a legműveltebb magyaroknak, *ellenállhatatlan dialektikával* tudja védeni kialakult álláspontját.

S az elismerés, mely lénye iránt címekben, rangokban, pozíciókban mindeddig megnyilvánult, s a szeretet és népszerűség, mely százezrektől árad feléje, valójában annak a tevékenységnek honorálása, mely nála igazán hatóan érdemli meg a »közérdekű« diszítő jelzőjét.

Reményi-Schneller Lajos

Tagadhatatlan tény: néhai Gömbös Gyula kormányra-fépése valóban új stylust jelentett az országos politikában épp-úgy, mint ennek gazdasági vonatkozásaiban. Vele, duzzadó erejű személyiségével, jöttek a friss, elhasználatlan erők, jött a fiatal-ság, a bátor kezdeményezés. Ezzel mindenesetre rányomta saját-szerű bélyegét arra az idő(re, míg ő tartotta kezében az irányító kormány pálcát.

Gömbös Gyulának lehettek politikai, lehettek tárgyi és lehettek személyi tévedései, de voltak hibátlanul pontos, töké-letes szemmértékre, vagy inkább ösztönös megsejtésre valló — *telitalálatai* is. Munkatársainak egyrésze ma is díszje az ország közgazdasági és politikai életének s ezek **közül** való kivált-keppen — Reményi-Schneller Lajos.

Az egyesített altruista intézetek vezérigazgatója — s mellékesen Baja városának követe is. — Mindkét posztján egyetlen harci utat követ: a gazdasági jóléthez, a fokozódó gazdasági megerősödéshez vezető *politika* útját.

Nagy formátumú egyéniség a szó fizikai és morális értel-mezésében. Politikája, amit majdnem kizárólag gazdasági térre koncentrált, a nagy összefüggések keresése és ökonomikus ki-használása. Ezen belül a részproblémák önmaguktól oldódnak meg s így eddigi törekvéseinek megállapítható velejárója — a siker.

Átütő erejű jelenség. Nyugodt, lassú beszédű s szavai: mégis, mint a pörölycsapás, szikrázzák az erőt. Mikor szól, mintha régen kész terveket mondana, s azok mégis a frissesség, a frissen fogamzottság erejével hatnak. Érett, komoly, megfontolt — s ezzé! reflektorfényesen cáfolja fiatalságát, — viszont a lendület, mi néha lázas tempót diktál sajátmaganak és környeze-tének, az ifjúság tüzzel telítettségét revelálja.

Reményi-Schneller Lajos a beérkezett ifjúság, az ifjan beérkezetség ragyogó típusa.

Megmérhető kvalitásai már évtizeddel ezelőtt, a Községi Takarékpénztárnál elfoglalt magas posztján jelentkeztek. De az *igazi* kibontakozásra, a szélesebb síkú fejlődésre először most kapott *igazi* alkalmat. Eredményei már eddig is teljes mérték-ben igazolták a hitet, mit a néhai miniszterelnök fektetett a fiatal szakember működésébe s ma már nem kétséges, hogy Reményi-Schneller csak pozíciót kapott, a *valódi nyerő azon-ban — a magyar gazdasági élet.*

Magas közgazdasági rangja mellett — azonos fokú lelki rangmagassággal rendelkezik. Lebilincselően szívélyes s vállve-regetésnélküli jóindulat tükrözi vissza benső énjét. — Baráti környezete vele és általa hangolódik — és áthangolódik. Prím-hegedűse annak az összhangnak, amit könnyed biztonsággal akarva nem akarva hoz létre maga kívül. Harmonikus lénye harmóniát termel s éppen ezért — ellenségei nincsenek. Viszont világosan megfogalmazott mondanivalói folytán ellenfele is alig akad.

Reményi-Schneller Lajos ma magas posztról világító fárosz. De vannak még magasabb pontok, még nagyobb dimenziók felett uralkodó csúcok, melyek elfoglalatlanul várják a hódítót, ki tudásának lángfényét, erejének mágneses sugárzását árasztja a harcos élet területére.,

Reményi-Schneller Lajos pedig az ilyen hódítók első rajvonalából való.

Stein Emil

Egyszerű név — és mögötte tündöklő aranyfedezet. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatója, de az egyéni értékek lemérésénél nem mellőzhető koeficiens, hogy a bankvezéri székben egy Lánczy Leó, egy Weiss Fülöp utóda. Méltó elődök méltó utóda — ez a nemesi családja nem tűntethet fel epigont, mert a természet szeszélyénél erősebb hatalom: a gazdasági élet vaskényszere alakítja ki.

Róla szokás mondani, hogy ha nem' volna, ki kel fene! találni. A pénz, sőt a Pénz számára ő jelenti a rendíthetetlen, megteveszthetetlen és el nem csábítható őrangyal. Ha ő poszton áll, vagy verekszi a maga sajátos, de sohasem *donkihóti* harcait: nyugalomban élhet a mögöttes terület, a Kereskedelmi Bank érdekelt társadalma — betevők és részvényesek —, mert izgalmas meglepetések nem fordulhatnak elő. És Stein Emil mindég őrt áll, sohasem pihen, önmagától úgyszólván minden örömet megvonva, egyedül a rábizott gigászi feladatnak él.

Csodálatos jelenség a pénzügyi felső tízezer társadalmában: párnázott ajtaja mindenki előtt kinyílik, minden gondolatot, tervet, szándékot meghallgat és döntései, elhatározásai hajszálpontosan célba találnak. *Stein Emi a közgazdasági élet lélek-elemző orvosa:* a bőséges ocsúból abszolút biztonsággal választja ki a diagnózis szempontjából legfontosabb, mások előtt jelentéktelennek tűnő motívumokat.

Ritkán ígér, mert azonnal cselekszik. S ha már elkerülhetetlen, hogy valamit kilátásba helyezzen, még ez után is ezernyi megfontolás szűrőjén viszi keresztül ígéretét, míg az tette érik általa. Hihetetlenül puritán és ellensége minden protekciós rendszernek: az újabbban mind gyakoribb kormányrendeletek a protekció ellen szinte a nála talált modellből láttak napvilágot.

Egyénisége kettős és egymást tökéletesen kiegészítő el- lentét: hihetetlen óvatosság, szinte filléres szűkkeblőség a veszélyes rizikóval szemben, bármily méretű hasznot ígérjen is *az*, — viszont százezrek és milliók könnyed folyósítása, ha ezzei értéket tud termelni a rábizott idegen vagyon veszélyeztetése nélkül. Ha pazarfényű kaszinók zöldasztalainál kellene **mások** pénzt gyümölcsöztetnie, ott, ahol látszólag egyedül a vak véletlen» az úr, Stein Emil akkor is predesztinálva lenne a vagyonszerzésre és vagyonkonzerválásra, ott is, és mindég csak nyerre,

mert szinte nem is emberi hidegvérével minden leghevesebb kísértésnek is abszolút biztonsággal képes ellenállni.

Mint »homme d'affaire«: tökéletes angol korrektség, franciás rugalmasság és elegancia sugárzik lényéből. Szinte azt érzi, aki vele üzletet köt, hogy még a hátrányos megállapodásnak is csak előnyei vannak, ha a másik szerződő fél éppen Stein Emil. Nincs benne semmi szárazság, a nagy stílusú pénzemberek érzéketlensége teljesen idegein tőle. Valami titkolt romantika és enyhe szentimentalizmus árad egyéniségéből, ami közelében m in dien feszélyt megszüntet és a könnyű, kellemes érintkezés útját kovácsolja. Ez a titka egyébként óriási népszerűségének, amit különösen értékállóvá tesz közismerten igaz, belső tudatból fakadó szerénysége.

Magyar királyi kormányfőtanácsos, — s ha e cím mögött csak a *valóság* adná a tartalmat, nagyon kevesed magával ő akkor is kormányfőtanácsos lenne.

Kormányok mennek, kormányok jönnek, új és még újabb politikai célkitűzések, elérendő célok zajától harsók a politikai aréna — és ebben a zűrzavarban vagy kaotikus egymásutánban minden kormányzat számára akad egy fix pont, egy szilárd bázis, melyen a pénzügyi gazdálkodás szilárd alapjai lerakhatók, vagy tovább építhetők: a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és e fogalom ekvivalense — dr Stein Emil.

Szendy Károly

Budapest polgármestere. Első polgára az ország első városának.

Azzal a **joggal**, hogy személyében fejeződjék ki minden budapesti polgár egységes akarata.

És azzal a kötelezettséggé/, hogy a leg áldozatosabban szolgálja ezt a polgári akaratot.

Síkos a szirt, melyen a milliós város vezetőjének őrt **kell** állnia. Nehéz az út, rögökkel teli, melyet járnia kell, hogy *mindég* célba jusson.

Mert célba **kell** jutnia, tévedhetetlen biztossággal, hogy érdemessé váljék a bizalomra, amit előlegebe kapott.

Egyetlen kitérés jobbra vagy balra, elvétett lépés a kötelességek tarlóján — és millió polgár életritmus, egy milliós város vérkeringése szenved meg helyrehozhatatlanul.

Mintegy igazán jó **orvosnak**, úgy kell diagnosztizálnia csalhatatlan ösztönnel, —

mint egy igazán jó **ügyvédnek**, úgy kell megtalálnia a hangot és a jogszabályt, hogy mindenkor igazához juttassza a legnehezebb ügyfelet, —

mint egy igazán jó **hadvezérnek**, úgy kell a legkisebb áldozattal a legnagyobb eredményre vezérelnie milliós hadseregét:

az első város első polgárának.

A feladat rendkívüli; acélos szellemet és jellemet igényel.

És acélos testet, fáradhatatlant, telve duzzadó energiákkal.

Olyan embert, aki talpig férfi, aki önmagát nem kíméli, hogy ezzel kíméljen **másokat**.

Aki nem ismeri a veszélyt és kötelességeinek szótárából hiányzik a »nem lehet«.

Egyszóval: **Szendy Károlyt**,

Polgármestere lett Budapestnek a benne rejlő kvalitások kérlelhetetlen következetességével.

Polgármestere lett Budapestnek, a **völgyből** indulva és jutva fel a **csúcsra**.

És megismerve mindent e **két véglet között** és szívébe zárva mindenkit, kit útjában talált.

A dolgozó **kisztisztviselőt** épp úgy, mint azt, aki **felelős** helyről intézi százak és ezrek sorsát.

Ezért tudott lenni atyai jóságú főnöke tisztviselőinek

igazi barátja munkatársainak, szenvedő és örvendő részese egész Budapest sorsának.

Ezért tárult fel szíve teljesen a szociális igazságok iránt és *ezért* tud kíméletlen kézzel sújtani arra, aki vét a becsület, a tisztesség, a kötelesség ellen.

Ezért nyerte el Budapest polgármesteri székét és *éért* nyerte el Budapest saját magának

Szendy Károlyt.

Szendy ma, alig túl az ötvenen, már történelem a város annaleszeiben és olyan ígéret a jövőre, amelynek beváltása a jólét és fejlődés hosszú útjának biztosítékát jelenti.

Sztranyavszky Sándor

Magyar *politikus*, a huszadik században — *vérszerződés korabeli magyar erényekkel*.

Ritka *tünemény* a magyar firmamentumom, — mögötte múltbeli távlatok *hősi* képei villódnak.

Harcos férfi, — hajlékony, mint a teledói penge, s kemény, mint a vadlovak ura a végtelen prairieken.

Soha meg nem torpan, soha meg nem hátrál, — helyesnek felismert célja felé kitérő nélkül nyilegyenesen halad.

Lenyűgöző *jelenség*, — megjelenésével ösztönöket fékez, indulatokat fakaszt, elernyeszt és felvillanyoz; az emberi természettel úgyszólván korlátlanul rendelkezik.

Sztranyavszky Sándor: a bátorság, Sztranyavszky Sándor: az erő, Sztranyavszky Sándor: a *férfi*.

*

Hűség, hála, barátság — belső lelkipvilágának címerpajzsán ez a három szó a jelmondat.

Soha még senkit cserben nem hagyott, megértő gesztusért bőséggel fizetett, s egész szívét tárja ki annak, akit egyszer *egészen szívébe* fogadott.

Sztranyavszky Sándorban nem lehet csalódní, Sztranyavszky Sándorban vakon kell megbízni, — s amerre ő vezet, az út lehet *tövises*, lehet *dicshőséges*, de egész biztosan a *hitnek* az útja, a *tiszta meggyőződés* iránya.

Végtelen a száma, akikkel jót tett, s végtelen sorokban várnak, akik eléje kerülve jószágára fognak apellálni.

S kifogyhatatlan türelemmel fogadja azokat, akik hozzá törekszenek s nem ismer fáradtságot, szenvedést vagy közönyt, ha *tenni* kell valamit a kérők érdekében.

Gyakran egyedül áll, mint kőszáli sas a bértetőn, de a magasból még magasabbra néz, ahol egy röpke kődfoszlány se homályosítja a látás tisztaságát.

*

A képviselőház elnöke, a magyar nép *választott* vezetőinek maguk fölé emelt vezére.

S amikor a magas emelvényen közjogi méltóságát gyakorolja, sűrítve sugárizik lényéből a francia charme, az angol *flegma* és a magyar *erély*.

Egy férfi, aki imponál.

*

Több cikluson át *munkáskerületet* képviselt, — *magyar* munkásokat a *magyar* úr, aki izzik a nemzeti érzéstől s izzóan nemzetivé formálja környezetét.

S ezzel a ténnyel — *a szociológia művésze.*

*

S a harmonikus belsőt *tökéletes arányokban felépített külső forma takarja.* S amint hódít nála a foltatlan lélek, igézetébe vonva az értelmet, elismerést arat hibátlan külseje is — *a diszkrét érzelmek világében.*

Ecce homo.

Vida Jenő

Igazi nagyság a »percemberkék dárídója« korában. Egyéniség, akinek súlya van, szinte lemérhetetlen ereje, — és nincs benne semmi a leggyarlóbb emberi tulajdonságból: a hiúságból.

Majdnem kozmikus erők feszítik lendületét, amellyel a paránybó! képes világot teremteni, a semmiből hoz létre életet. Alkotó zseni.

Érezhetően jelen van, bár kerüli, hogy észrevegyék. *Hatásában* — mint az ebonitrúd elektromossága — formálódik ki a róla való tudomásulvétel. És mikor felér a csúcusra, ahonnan *fáradtság nélkül* tekint szét a végtelen dimenziók felé, szem-melláthatóan őszintén csodálkozik, hogy *mások* a teljesítményt hatalmasnak tartják.

Ritkán szólal meg, keveset beszél, — mert helyette a tények beszélnek. A Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat ma az ország egyik legnagyobb szabású ipari vállalata — *és éppen Vida Jenő vezérlete alatt lett azzá.* A Mák ma legelsőrendű fogalom, s márkáját országhatárokon belül 'és kívül egyaránt értékelik. Viszont a vállalat elválaszthatatlanul; összekapcsolódott vezérével s így a diadalmas beérkezetséggelobogóján együtt fénylik Vida Jenő és a Mák neve.

Egyik vezéralakja a nemzetközi ipari kapitalizmusnak, s küldetésének lényegét tudományos tézisek nélkül, egyszerűen nemes lelkitulajdonságai révén ismerte fei akaratlanul. Testvéri szívvel van mindenkihez, aki érte, vagy neki dolgozik, mert ő viszont minden gesztusával *ezekért* dolgozik. És a gyöngékért, az elhagyottakért, a gyámoltalanokért: az árvákért, — akik *közül* százan és százan meglett emberekként egy életen át őrzik szívükben az »árvaházi elnök úr« el nem mosódó képet.

Vida Jenő, a *nagy* ember csak azért lett azzá, ami ma, azért érkeztetett el a nagyok között is fejjel kimagasodva az első vonalba, mert *lelke legmélyén az inspiráló erőt a tiszta, igaz emberi jószág táplálja.*

Aki egyszer beszélt vele, aki egyszer kért tőle, — az megtanult hinni az emberi szolidaritásban. Munkásai, ha közöttük megjelenik, maguk közül valóinak érzik, első az első között a dolgozók táborában. Nem ismer akadályt, ha tenni kell *valakiért*, s ezt mindennél fényesebben sugározza az a jólét és megelégedettség, amit a Mák hatalmas munkás- és tisztviselő hadserege vallhat magáénak a vezér *jóvoltából.* Szép-

szál emberek, reménnyel és jövővel és sohasem képezhetnék' illusztrációját a Zola erejével megjelenített tablónak.

Vida Jenő tízezernyi család boldogulásának gondos őre, a mai magyar népjólét egyik legkiemelkedőbb harcosa.

Politikája is eltéveszthetetlenül egyetlen célt szolgál: a gazdasági élet eredményeinek minél nagyobb arányú megosztását azok között, akik mint *parányok,* működtek közre az eredmények létrehozásában. Ha a felsőházban hallatja szavát, ébred a remény, erősödik a hit a gyöngékben és kihasználtakban, mert politikája a legmegértőbb szociális szempontokat demonstrálja, *mintha fiatalos egyénisége a változó korokkal mindig újra alkotná önmagát.*

Vida Jenő nobilis teremtő ereje kimeríthetetlen ígéret a magyar gazdasági és társadalmi jólét jövődjéje számára.

Zsilinszky Gábor

A huszadik század világháború *utáni* időszakának uralkodó politikai tónusa: **a gazdasági realizmus**. Minden civilizált ország minden vezető politikusa ennek az elvnek a szolgálatát hirdeti és vallja elsődrendű kötelessége gyanánt. Ennek az elvnek juttatnak érvényesülést a kormányzatok a mindenkori fiatal generációk kiképezetésénél. E gondolat jegyében alakul ki az ország belpolitikai struktúrája egyéb elvi, vagy világnézeti szempontokkal való harmonikus összesimulásban és a gazdasági realitások szem előtt tartásával szövődnek elsősorban a külpolitikai barátkozások.

A gazdasági élet vezető személyei tehát **ma inkább, mint valaha** hivatott vezérei az állam politikájának.

Mint elsődrendű közgazdasági faktor jelentkezik a magyar planétán mintegy két évtizede **Zsilinszky Gábor** ;s.

Korábban vezérigazgatója az ország egyik leghatalmasabb nyomdai üzemének, a **Stádium Sajtóvállalat r.t.-nak** és működésével vasbeton erejű alapot épít egy új gazdasági intézmény számára. Megindítja a vállalat motorját, működésbe hozza a készenálló kerekeket és óriási felkészültségével **hihetetlenül rövid idő alatt** simává döngöli a haladás és terjeszkedés útját.

A szellem fénylő erejével küzdi le a verseny óriási ellennyomását, **mindég a fair play legszigorúbb respektálásával** — és a minőségi termelés törvényét teszi uralkodóvá a gondjaira bízott ipari területen.

A »Stádium« ma már a Zsilinszky koncepció bélyegével helyezkedik a nyomdaipari termelés legelső vonalába.

Zsilinszky Gábor jelenleg — nyolcadik esztendeje immár — a gazdasági élet egy másik elágazásában tölti be a vezért hivatást: a **Péti Nitrogén Műtrágyagyár rt.** és a **Nitrokémia Ipartelepek r. t.** vezérigazgatója.

Eredményei itt is egyéniségéhez méltóak, **ösztönös gazdasági érveke céltudatos tervszerűséggel párosulva** versenyen felüli kivételes magasságba lendíti e két hatalmas ipari vállalatot. Miután maradéktalanul meghódította a belső fogyasztás területét, érdekkörébe vonja a külföldi piacokat és nagyarányú exportteljesítményekkel fokozza a magyar ipari foglalkoztatást — **és támasztja alá a magyar nemzet valutáját.**

Zsilinszky Gábor valóban *érdemes* munkát végez, s ennek az államfő is külső elismerését adta, amidőn kormányfőtanácsosi

társadalmi rangjához a magyar érdemrend középkeresztjét tűzte mellére további dekorációul.

Zsilinszky azonban nem csupán a részvényesek érdekeit, nem csupán a magyar állam közgazdasági és valutáris szempontjait szolgálja tündöklő aktivitással, de *melegszívű gondoskodása körébe vonja tisztviselői és munkásai óriási táborát*. Az alatta dolgozók aránylagos jóléte bizonyítja, hogy Zsilinszky, amellett, hogy szakember, nem kisebb mértékben *jó ember* is, *akit a dolgozók szeretetteljes, őszinte ragaszkodása avat a magyar gazdaságtörténelem egyik legnemesebb, legemlékezetesebb alakjává.*

Felelős szerkesztő: Dr Zsigmond Gyula. — Felelős kiadó: Dr Lengyel Árpád.
Faragó Imre könyvnyomdája, Kispest, Üllői út 85. Tel.: 349—268. Felelős ü. v.: Faragó István.